

Utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2026 (långversion)

Ordförande: Hampe Klein

Förvaltningschef: Eva Wetterstrand

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser under 2026	3
2 Ekonomisk uppföljning.....	4
3 Åtgärder för budget i balans	7
4 Mål och måluppfyllelse.....	8
5 Verksamhetsuppföljning	22
6 Uppföljning av privata utförare	36
7 Internkontroll	37
8 Personaluppföljning	38
9 Framåtblick.....	40
10 Målbilaga	43
11 Bilaga Internkontroll	47
12 Bilaga över strategiska nyckeltal	48
13 Ekonomiska bilagor - egen regi, per verksamhetsområde	52

I Viktiga händelser under 2026

- Tillväxten av barn och elever har avstannat, vilket påverkar både kommunala och fristående förskolor och skolor samt förutsättningarna för planering av verksamhet, lokaler och resurser.
- Fyra utförare inom pedagogisk omsorg har avslutat sina verksamheter under året, vilket påverkat utbudet av platser inom verksamhetsformen.
- Den kommunalt drivna resursskolan Ängsrosen startade inför höstterminen 2026 och utgör en viktig förstärkning av kommunens stöd till elever med omfattande behov av särskilt stöd.
- Grundskolan i egen regi har fortsatt arbetet med kapacitetsanpassningar utifrån förändrade elevvolym. Arbetet omfattar bland annat anpassningar av organisation, lokaler och bemanning för att säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet.
- Regeringen har under året beslutat om och presenterat flera reformer inom skolväsendet. För utbildningsförvaltningen innebär detta ett omfattande analys-, planerings- och förberedelsearbete inför kommande förändringar i lagstiftning och styrdokument.
- Arbetet med trygghet, säkerhet och krisberedskap har förstärkts. Under våren genomfördes omfattande utbildningsinsatser inom PDV (pågående dödligt våld) riktade till skolläda och personal inom utbildningsverksamheten.
- Arbetet med modellen Backa Barnet har gått in i en ny genomförandefas. Modellen syftar till att stärka det tidiga och förebyggande stödet till barn och unga genom ökad samverkan mellan kommunens olika verksamheter. Under hösten genomförs utbildningsinsatser för berörda verksamheter.
- Arbetet med att etablera UBF Akademi har fortsatt under året. Satsningen ska skapa en gemensam struktur för kompetensutveckling, introduktion, erfarenhetsutbyte och verksamhetsstöd inom utbildningsförvaltningen.

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Delårsbokslut

Ekonomisk sammanfattning delår

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	46 572	47 502	- 931	47 399	70 817	64 917	-5 900	70 911
Övriga intäkter	91 799	70 126	21 674	90 775	105 083	132 983	27 900	145 813
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	0	0	0	0	249
Summa intäkter	138 371	117 628	20 743	138 173	175 900	197 900	22 000	216 973
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	- 458 682	- 451 935	- 6 747	- 454 143	- 678 814	- 695 314	-16 500	- 678 383
Lokalkostnader	- 89 956	- 90 028	72	- 87 814	- 135 049	- 135 049	0	- 133 436
Kapitalkostnader	- 2 212	- 2 060	- 152	- 2 082	- 3 090	- 3 220	-130	- 3 083
Köp av verksamhet	- 499 807	- 506 833	7 026	- 485 816	- 761 142	- 757 512	3 630	- 729 661
Övriga kostnader	- 59 678	- 49 110	- 10 568	- 60 393	- 73 605	- 82 605	-9 000	- 106 287
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0	0	0	-31
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0	0	-4
Summa kostnader	- 1 110 336	- 1 099 966	- 10 369	- 1 090 248	- 1 651 700	- 1 673 700	-22 000	- 1 650 885
Nämndens nettokostnader	- 971 965	- 982 338	10 374	- 952 075	- 1 475 800	- 1 475 800	0	- 1 433 912

2.1.1 Prognos mot budget

Prognosen för helåret är +/-0 för nämnden som helhet. Prognosen är därmed oförändrad mot tidigare prognoser avseende nämndens resultat för året.

Hemkommunen prognosticerar ett försiktigt överskott om +6,5 mnkr mot lagd budget. Alla elever är ännu inte registrerade inför höstens resursutbetalningar

men det går ändå att se att det kommer vara färre barn i förskola samt färre elever i både grundskola och i gymnasium än budgeterat för. Budgeten utgår från kommunens befolkningsprognos för året och befolkningsprognosen reviderades i mars 2026 för barn i ålder 7-15 år med en neddragning om 49 barn och barn i ålder 1-5 år med 70 barn. De verksamheter på hemkommunnivå som väntas gå med underskott kopplat till volym under året är modersmål inom grundskola, särskilt stöd inom förskola och grundskola samt anpassad grundskola.

Verksamheter i egen kommunal regi prognosticerar ett underskott om -6,5 mnkr för helåret. Underskottet härleds framförallt till grundskolan med -6 mnkr inklusive anpassad grundskola (-3 mnkr). Förskola, måltidsenheten och modersmålsenheten väntas ha en ekonomi i balans. Vidare väntas Österåkers gymnasium nå ett underskott med 0,5 mnkr för året, i likhet med tidigare lämnad prognos.

2.1.2 Utfall mot budget

För perioden redovisas ett överskott mot budget med nära 10,4 mnkr. Det är de lägre volymerna för hemkommunen inom förskola, grundskola och gymnasium som ger överskottet. Egen regis verksamheter redovisar för perioden ett underskott med 0,6 mnkr.

På intäktssidan så är utfallet för perioden januari till augusti drygt 20,7 mnkr mer än budget. Dock beror 6 mnkr av differensen på en budgetjustering för att intäktsramen i budgeten skulle överensstämma med budgeterad ram. Vad gäller resterande del så härleds cirka 11,9 mnkr till högre statsbidrag än mot budget. För egen regi är det främst statsbidrag för stärkt likvärdighet, förstelärare samt säkerhetshöjande åtgärder som ger differensen. För hemkommunen är det främst statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder och utökad maxtaxa. Vidare så står momsersättning för momskompensationen för hemkommunen för drygt 2 mnkr i högre intäkter.

På kostnadssidan avviker personalkostnaderna med 6,7 mnkr vilket framförallt är kopplat till grundskolan i egen regi. Vidare avviker köp av verksamhet till följd av lägre volymer för hemkommunen än budgeterat till fristående utförare. Övriga kostnader avviker med 10,6 mnkr men på samma sätt som att intäkterna från extern part är justerade i budgeten så är övriga kostnader det också.

2.2 Ekonomisk uppföljning per verksamhet

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Stab inkl nämnd	-13 338	-11 368	-1 970	-12 175	-17 156	-20 456	-3 300	-18 216
Ungdomsmottagningen	-1 907	-1 954	47	-1 767	-2 885	-2 885	0	-2 742
Pedagogcentrum	-5 398	-5 376	-22	-5 224	-8 120	-8 120	0	-7 919
Öppen förskola	-1 643	-1 671	28	-1 490	-2 514	-2 514	0	-2 412
Förskola	-206 878	-211 283	4 405	-204 210	-306 710	-301 210	5 500	-298 355
PO	-6 456	-7 016	559	-7 554	-11 024	-9 524	1 500	-10 564
Likvärdighetsresurs	-11 138	-9 605	-1 532	-9 098	-14 408	-16 908	-2 500	-13 632
Omsorg obekvämt arbetstid	-137	-381	245	-195	-572	-272	300	-246
Grundskola	-417 384	-421 343	3 959	-405 555	-632 645	-627 745	4 900	-609 140
Fritidshem	-68 852	-70 036	1 184	-66 473	-106 062	-105 062	1 000	-100 699
Likvärdighetsresurs	-48 053	-48 173	121	-40 621	-76 179	-77 579	-1 400	-64 430
Anpassad grundskola	-26 808	-26 353	-455	-23 840	-39 530	-41 030	-1 500	-36 067
Fritidshem anpassad grundskola	-4 801	-5 017	215	-4 450	-7 525	-7 525	0	-6 927
Gymnasieskola	-148 811	-152 853	4 042	-151 014	-230 995	-229 995	1 000	-226 252
Likvärdighetsresurs	-4 764	-5 045	281	-2 640	-7 708	-6 708	1 000	-4 241
Anpassad gymnasieskola	-7 490	-7 389	-102	-5 495	-11 767	-11 767	0	-9 110
Totalt UBN hemkommunansvar	-973 858	-984 861	11 003	-941 802	-1 475 800	-1 469 300	6 500	-1 410 952
Egen regi								
Stab egen regi inkl Rosens verksamhet och elevhälsa	409	157	252	-45	0	0	0	-383
Förskola egen regi	7 674	3 281	4 392	4 101	0	0	0	203
Grundskola egen regi	-3 276	-451	-2 825	-8 931	0	-6 000	-6 000	-19 968
Modersmålsenheten egen regi	-499	292	-791	-2 575	0	0	0	-1 958
Gymnasium egen regi	-1 517	525	-2 042	-1 544	0	-500	-500	-798
Måltidsenheten egen regi	-897	-1 281	384	-1 280	0	0	0	-55
Egen regi totalt	1 894	2 523	-629	-10 273	0	-6 500	-6 500	-22 960
Totalt UBN	-971 964	-982 338	10 374	-952 075	-1 475 800	-1 475 800	0	1 433 912

3 Åtgärder för budget i balans

Genomförda eller pågående strukturåtgärder:

Ny struktur för rektorsområden inom grundskolan har implementerats. Tjänsteplaneringen är i huvudsak avslutad med mål att anpassa personalkostnader inom ram för grundskolan i egen regi. Vissa förändringar kan komma, och det sker löpande uppföljning och anpassning när så behövs. Översyn av klasser och årskurser genomförs under augusti/september när volymer och elevunderlag stabiliserats. Bytesperiod infaller under september och kan medföra ytterligare korrigeringar. Test av ett vaktmästarteam inom förskolan i egen regi med utvärdering av kvalitet och ekonomi under kommande år. Den nya resursskolan Ängsrosen startar i augusti, och återfinns i Röllingbyskolans lokaler.

Lokaler och kapacitetsplanering

Löpande avstämning sker med lokalförsörjnings-enheten LFE och andra förvaltningar kring nyttjande av lokaler. LFE implementerar under 2026/2027 ett nytt IT stöd från konsultbolaget Norem för planering och redovisning av kapacitet i förskolor och skolor. Systemet heter Novis, och med detta som bas tas plan för kapacitet, elevvolym, nybyggnation och eventuell organisk utfasning eller utökning av verksamheter fram.

UBF Stab

Mot bakgrund av nya lagförslag och riktlinjer görs ett antal förändringar i verksamheten, och nya krav på effektivisering ställs på både central och lokal administration. Implementation av programmet Backa Barnet är pågående med resurser från både egen regi och Pedagogcentrum.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

Beskrivning och analys

Tillgången till legitimerade och behöriga lärare är en central kvalitetsfaktor i hela skolväsendet – förskola, grundskola och gymnasieskola. Enligt 2 kap. 13 § skollagen får undervisning endast bedrivas av den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för den aktuella undervisningen, och huvudmannen ansvarar enligt 2 kap. 8 § för att organisera verksamheten så att detta krav uppfylls. Lärarbehörighet är därmed inte enbart en organisatorisk fråga, utan en grundläggande rättssäkerhets- och likvärdighetsfråga för barn och elever i ljuset av utbildningens syfte enligt 1 kap. 4 § skollagen.

Forskning och nationella uppföljningar visar att legitimerade förskollärare har särskild betydelse för att skapa pedagogiska miljöer som stimulerar barns språkutveckling, tidiga matematiska förståelse, sociala samspel och lärande. De bidrar också till att undervisningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, i linje med skollagens krav på utbildningens kvalitet. Motsvarande gäller för legitimerade och ämnesbehöriga lärare i grundskolan och gymnasieskolan, där lärarlegitimationen säkerställer både ämneskunskap och pedagogisk kompetens.

I förskolan mäter indikatorn andelen heltidstjänster som bemannas med legitimerade förskollärare. Målnivån för 2026 är 37 procent. Utfallet har ökat från 31 till 32 procent mellan 2024 och 2025, men ligger fortsatt under målet och under riksnivån (45 procent), samt strax under Stockholms län (33 procent). Detta visar på behov av ett fortsatt långsiktigt arbete för att öka andelen legitimerade förskollärare och därigenom stärka förutsättningarna för en hög och likvärdig kvalitet.

Andelen legitimerade och behöriga lärare i grundskolan uppgår till 73 procent 2025, vilket är i nivå med riket och strax under medelnivån i Stockholms län (74 procent). Nivån är stabil och innebär att kommunen närmar sig målnivån, men ännu inte fullt ut har uppnått den.

I gymnasieskolan har andelen behöriga och legitimerade lärare minskat från 90 till 83 procent mellan 2024 och 2025. Kommunen ligger fortfarande något över riket (82 procent) och Stockholms län (81,6 procent), men den negativa utvecklingen innebär försämrade förutsättningar för måluppfyllelse och behöver följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Utbildningsnämnden har fastställt ett mål om att varje elev i kommunens grundskolor ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential och uppnå de nationella kunskapskraven i samtliga ämnen. Målnivån är 100 procent måluppfyllelse. Utfallet har minskat till 71 procent 2025, vilket innebär att

kommunen fortsatt ligger under målet. Eftersom indikatorn är mer långtgående än gymnasiebehörighet får även enstaka icke godkända betyg direkt genomslag i resultatet. Skillnader kopplade till socioekonomiska förutsättningar, elevsammansättning och skolors olika förutsättningar har fortsatt betydelse för resultaten. Detta är förenligt med den bild som framgår av nationella data, där skillnaderna mellan skolor i områden med olika socioekonomiska förutsättningar är betydande, både avseende meritvärde och gymnasiebehörighet. Det är därmed rimligt att anta att de socioekonomiskt betingade skillnaderna i hög grad påverkar andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen.

Andelen gymnasieelever som tar examen inom tre år har ökat till 71 procent 2025, vilket är en tydlig förbättring jämfört med föregående år men fortfarande under den långsiktiga målnivån. För att stärka genomströmningen krävs fortsatt arbete med tidig identifiering av elever i riskzonen, riktade stödinsatser samt ett utbildningsutbud som motsvarar elevernas intressen och arbetsmarknadens behov, särskilt genom ökad tillgång till yrkesprogram.

Sammantaget visar resultaten att kommunen har relativt goda förutsättningar vad gäller lärarbehörighet och genomströmning i ett nationellt perspektiv, men att målen ännu inte är uppnådda. Detta motiverar ett fortsatt strukturerat arbete inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet enligt 4 kap. skollagen, med fokus på behörig personal, kompensatoriska insatser och ett ändamålsenligt utbildningsutbud.

Bedömning av måluppfyllelse

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får undervisning endast bedrivas av legitimerade och behöriga lärare eller förskollärare, med vissa undantag. Att kommunen har en lägre andel legitimerade förskollärare än riket (45 procent) och strax under Stockholms län (33 procent) innebär svagare förutsättningar än nationellt för att fullt ut uppfylla kraven på god och likvärdig kvalitet i förskolans undervisning. Mot bakgrund av att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och att legitimationen är ett centralt instrument för kvalitetssäkring finns ett behov av fortsatt långsiktigt arbete för att öka andelen legitimerade förskollärare. Förväntningen är att rekryteringsmöjligheterna förbättras i takt med att verksamheten anpassas till minskade barnkullar, vilket gör målet framöver möjligt att nå.

I grundskolan är kravet på legitimerade och behöriga lärare direkt kopplat till elevernas rätt till utbildning och betygssättningens rättssäkerhet. Andelen legitimerade och behöriga lärare om 73 procent 2025, i nivå med riket och strax under medelnivån i Stockholms län (74 procent), kan bedömas som relativt god. Ur ett måluppfylleseperspektiv innebär detta att kommunen i huvudsak uppfyller kravet, men att en del av undervisningen fortfarande bedrivs med stöd av undantagsreglerna i 2 kap. 18 § skollagen. Kommunen ligger därmed nära målnivån, men har ännu inte fullt ut uppnått den.

För gymnasieskolan gäller motsvarande krav på legitimation och behörighet. Andelen behöriga och legitimerade lärare har minskat från 90 procent 2024 till 83 procent 2025. Trots att kommunen ligger något över riket (82 procent) och Stockholms län (81,6 procent) innebär den negativa utvecklingen försämrade förutsättningar för måluppfyllelse, särskilt med hänsyn till gymnasieskolans uppdrag att förbereda eleverna för fortsatt utbildning och arbetsliv.

Utbildningsnämnden har fastställt ett mål om att varje elev i kommunens grundskolor ska uppnå de nationella kunskapskraven i samtliga ämnen, med en målnivå på 100 procent. Indikatorn mäter andelen elever med godkända betyg (A–E) i alla ämnen, vilket gör den mer långtgående än gymnasiebehörighet. Utfallet 2025 visar att 71 procent av eleverna uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen. Socioekonomiska skillnader och varierande förutsättningar mellan skolor påverkar resultaten, vilket understryker behovet av tidiga, kompensatoriska och riktade stödinsatser enligt 3 kap. skollagen samt ett strukturerat kvalitetsarbete enligt 4 kap. 3–6 §§ skollagen.

Det övergripande målet för gymnasieskolor belägna i kommunen är att varje elev ska ges likvärdiga möjligheter att nå sin fulla potential, konkretiserat i indikatorn andel elever som tar examen inom tre år. Utfallet 2025 visar att 71 procent av gymnasieeleverna tar examen inom tre år, i nivå med riksgenomsnittet och en tydlig förbättring jämfört med 2024 (66 procent). Detta indikerar en positiv utveckling av genomströmningen, men utfallet ligger fortsatt under målnivån, vilket motiverar ett samlat och långsiktigt arbete med systematisk studieuppföljning, tidiga och förebyggande insatser samt utveckling av utbildningsutbudet, särskilt avseende yrkesprogram.

Sammantaget visar resultaten att kommunen i flera avseenden närmar sig de uppsatta målen, men att dessa ännu inte är fullt ut uppnådda. Andelen legitimerade förskollärare och lärare i grundskolan ligger under de lokala målnivåerna, även om utvecklingen är svagt positiv, medan andelen behöriga lärare i gymnasieskolan har minskat. Genomströmningen i gymnasieskolan har förbättrats men ligger fortfarande under ambitionsnivån om examen inom tre år för samtliga elever. Därtill visar indikatorn för andel elever som uppnår de nationella kunskapskraven i samtliga ämnen ett utfall om 71 procent 2025, vilket är under målnivån om 100 procent och speglar både socioekonomiska skillnader och varierande förutsättningar mellan skolor.

Mot denna bakgrund bedöms målet om behörig personal, full genomströmning och full måluppfyllelse av kunskapskraven som delvis uppnått. Med hänsyn till den positiva utvecklingen i vissa indikatorer samt pågående insatser inom huvudmannens systematiska kvalitetsarbete är prognosen att målet även under kommande planeringsperiod kommer att vara delvis uppnått, med en fortsatt konvergens mot högre måluppfyllelse.

Åtgärder för måluppfyllelse

Utbildningen ska enligt skollagen syfta till att barn och elever ska inhämta och

utveckla kunskaper och värden, ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt, samt ges likvärdiga möjligheter till lärande oavsett bakgrund (1 kap. 4 § skollagen). Det är därför av vikt att varje enhet bedriver ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete enligt 4 kap. 3–6 §§ skollagen, med särskilt fokus på barn och elevers utveckling mot målen och på tidig identifiering av barn i behov av särskilt stöd. Österåkers kommun har sedan hösten 2024 fyra familjestödjare som arbetar i kommunens nya skolsociala team med fokus på att öka den psykiska hälsan, främja en positiv fritid och öka närvaron i skolan hos elever i både den fristående och den kommunala grund- och gymnasieskolan. Målet är att skapa en positiv skolmiljö där eleverna känner sig trygga, trivs och mår bra vilket bidrar till tidiga insatser, ökad uppföljning och mer träffsäkert stöd till elever i riskzonen.

Pedagogcentrum erbjuder fortbildning och riktade insatser till huvudmännen för att stödja utvecklings- och förbättringsarbetet, enheterna har därmed möjlighet att använda Pedagogcentrum som ett instrument för huvudmannens ansvar enligt 2 kap. 34 § skollagen att ge personalen kompetensutveckling och nödvändiga insikter i gällande föreskrifter.

Målet är att samtliga elever skall uppnå kunskapskraven i grundskolan, motsvarande minst betyget E i samtliga ämnen. Elevhälsan och Pedagogcentrum stödjer lärare, pedagoger och skolledare i det ständiga arbetet för att säkerställa att alla elever utvecklas så långt de kan utifrån sina individuella förutsättningar.

En avgörande faktor för elevernas måluppfyllelse är undervisningens kvalitet, vilket främst säkerställs genom behöriga, skickliga och engagerade pedagoger. Även här är det långsiktiga målet att samtliga lärare ska vara behöriga. Med start 2025 genomförs IFOUS programmet Rektors Undervisnings-nära Ledarskap RULE för rektorer och biträdande rektorer.

En övergripande åtgärd som genomförs för att konkurrera om behöriga lärare är även här, likt legitimerade förskollärare, att erbjuda verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom lärarutbildningen vilket administreras genom Utbildningsförvaltningen. Studenterna kommer till största delen från Stockholms och Uppsalas universitet.

Andelen behöriga förskollärare och lärare är god vilket ger bra förutsättningar för kvalitet i undervisningen. Att behålla denna nivå över tid och samtidigt försöka öka behörigheten i förskola, grundskola och gymnasium är dock en utmaning i ett nationellt sammanhang där lärarbrist råder i vissa ämnen, särskilt inom naturvetenskap, yrkesämnena och teknik. Kommunens förmåga att erbjuda goda arbetsvillkor, kontinuerlig kompetensutveckling och karriärmöjligheter blir därför avgörande för att långsiktigt säkra tillgången till behörig personal.

4.1.1 Förskola. Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, lägeskommun, andel (%)	31 %	32 %		35 %	37 %

Utfall 2026 för förskollärare med legitimation redovisas i april 2027. (Skolverket)

4.1.2 Grundskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor. Strävan mot målet 100 procent.

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%)	78 %	71 %		78 %	86 %
 Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)	73 %	73 %		75 %	81 %

Utfall 2026 för lärare med legitimation redovisas i april 2027. Utfall 2026 för Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen redovisas vecka 39 2026. (Skolverket).

4.1.3 Gymnasieskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor. Strävan mot målet 100 procent.

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%)	66 %	71 %		82 %	85 %
 Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	90 %	83 %		92 %	92 %

Utfall 2026 för lärare med legitimation redovisas i april 2027. Utfall 2026 för Gymnasieelever med examen inom 3 år redovisas vecka 49 2026. (Skolverket)

4.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

4.2.1 Utbildningsnämnden har en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Ingen avvikelse mot budget i nämndens årsbokslut	-0,5 %	-0,5 %		0 %	0 %
 Prognossäkerhet per juni – jämfört med utfall helår	0 %	0,2 %		0 %	0 %

4.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Beskrivning och analys

Trygghet utgör en grundläggande förutsättning för barns och elevers lärande, utveckling och välbefinnande. Enligt skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna, och alla barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (1 kap. 4 § skollagen). I förskolan ska utbildningen stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg.

Kommunens övergripande mål är att alla barn och elever i förskola, grundskola och gymnasieskola ska uppleva verksamheten som trygg. Målnivån är fastställd till 100 procents trygghetsupplevelse år 2026. Detta mål är en del av huvudmannens ansvar att genom systematiskt kvalitetsarbete säkerställa en god och likvärdig utbildning i enlighet med 4 kap. skollagen.

I förskolans läroplan anges att utbildningen ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn samt utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet (8 kap. 2 § skollagen). Förskolan ska bidra till att barnen utvecklar en positiv självbild och ges rika möjligheter att pröva, utforska och tillägna sig olika kunskaper och erfarenheter.

Jämfört med tidigare år kan en positiv utveckling av tryggheten i förskolan konstateras. Andelen barn som uppger att de känner sig trygga i förskolor belägna i kommunen uppgår till 98 procent 2025. Nivån är stabil och innebär att verksamheten ligger mycket nära den fastställda målnivån, med en rimlig prognos att full måluppfyllelse kan nås under 2026. Resultatet indikerar att huvudmannen i allt väsentligt uppfyller sitt ansvar att erbjuda en trygg förskolemiljö.

En trygg skolmiljö är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig utbildningen och nå kunskapskraven. Skollagen föreskriver att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, och att det på skolenheten ska bedrivas ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Genom ett aktivt trygghetsskapande arbete på enhetsnivå, där elever och vårdnadshavare ges inflytande och möjlighet att medverka i skolans kvalitetsarbete, skapas förbättrade förutsättningar för måluppfyllelse (4 kap. 4 § skollagen). Den ökade tillgängligheten till digitala forum som kan påverka barns och elevers mående utgör samtidigt en utmaning som kräver ett medvetet och förebyggande arbete mot kränkande behandling och andra risker.

Andelen elever som uppger att de känner sig trygga i sin grundskola har ökat till 92 procent, både i kommunen som helhet och i de kommunala grundskolorna. Detta tyder på en stabil och relativt hög trygghetsnivå över tid, men också på att det kvarstår ett visst avstånd till målet om 100 procents trygghetsupplevelse.

För gymnasieskolan gäller motsvarande krav på en trygg skolmiljö och studiero. En trygg miljö är avgörande för gymnasieelevers välbefinnande, lärande och möjlighet att fullfölja sin utbildning (15 kap. 2 § skollagen).

Resultatet för gymnasieskolor belägna i kommunen, där 93 procent av eleverna uppger att de känner sig trygga, indikerar att det bedrivs ett gott trygghetsarbete. Inom den kommunala verksamheten är resultatet något högre än genomsnittet, vilket tyder på särskilt god måluppfyllelse där. Skillnaderna mellan olika huvudmän är små, vilket talar för en likvärdig kvalitet i trygghetsarbetet oavsett huvudman.

Sammantaget ligger gymnasieskolorna nära den fastställda målnivån, men det kvarstår ett visst glapp till full måluppfyllelse. Detta aktualiserar ett fortsatt systematiskt och förebyggande arbete med trygghet och studiero inom ramen för huvudmannens kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen.

Bedömning av måluppfyllelse

Resultaten för trygghetsindikatorn visar en stabilt hög nivå både i kommunens egna förskolor och skolor och i kommunen som helhet, inklusive verksamheter med fristående huvudmän. Den jämna fördelningen mellan egen regi och fristående verksamheter indikerar att det trygghetsskapande arbetet bedrivs med god kvalitet och med hög grad av likvärdighet, oavsett huvudman. Detta ligger i linje med skollagens krav på att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform, oberoende av huvudman och geografisk hemvist (1 kap. 8-9 §§ skollagen).

Detta innebär att barn och elever i kommunen – oavsett vilken förskola eller skola de deltar i – i stor utsträckning upplever sin miljö som trygg. En sådan trygghetsnivå utgör en central förutsättning för att barn och elever ska kunna

tillgodogöra sig utbildningen och nå utbildningens mål, i enlighet med skollagens bestämmelser om skolans arbetsmiljö och krav på trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). Den likvärdiga trygghetsnivån signalerar också att kommunen, i egenskap av huvudman, har lyckats etablera gemensamma ramar, riktlinjer och samverkansstrukturer som stödjer arbetet med trygghet och studiero i samtliga verksamheter, i enlighet med kraven på systematiskt kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen.

Att upprätthålla en hög och jämn trygghetsnivå är särskilt betydelsefullt i en skolorganisation med flera huvudmän, eftersom det annars finns en risk för variation i upplevd kvalitet och stöd mellan olika verksamheter. De redovisade MMIS-resultaten indikerar att det finns en väl fungerande samverkan mellan huvudmännen och att arbetet med trygghet och studiero bedrivs på ett sätt som främjar likvärdighet och god kvalitet i hela kommunen.

Mot bakgrund av den stabilt höga trygghetsnivån över tid, den likvärdiga fördelningen mellan olika huvudmän och det systematiska arbete som bedrivs enligt 4 kap. skollagen, bedöms prognosen vara att den fastställda målnivån för trygghet kommer att uppnås inom den kommande perioden.

Åtgärder för måluppfyllelse

För att nå full måluppfyllelse i fråga om trygghet måste arbetet med trygghet fortsatt utgöra en tydlig prioritering i såväl kommunala som fristående gymnasieskolor. Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, och det ska på varje skolenhet bedrivas både ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla dessa förhållanden (5 kap. 3 § skollagen).

Detta förutsätter ett barn- och elevnära arbete som stärker relationer, bygger tillit och tar sin utgångspunkt i barns och elevers olika behov i olika skeden av skolgången. Trygghet skapas genom kontinuitet och förutsägbarhet i vardagen, inte minst vid övergångar mellan stadier och skolformer, där huvudmannen enligt läroplanerna har ett särskilt ansvar för att samverkan och informationsöverföring fungerar.

En viktig förstärkning i detta arbete är kommunens nya skolsociala team, där fyra familjestödjare har en central funktion. Teamets uppdrag att arbeta uppsökande och stödjande tillsammans med skolpersonal, elever och vårdnadshavare ligger väl i linje med skollagens krav på att huvudmannen och den anställda personalen, på socialnämndens initiativ, ska samverka med andra samhällsorgan, organisationer och aktörer i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Det skolsociala teamets arbete utgör en del av kommunens bredare strategi för att skapa trygga uppväxtvillkor och kompletterar skolans egna resurser, särskilt elevhälsan. Genom ett tvärprofessionellt arbetssätt – där elevhälsa, skolledning, socialtjänst och fritidsverksamheter samverkar – förbättras förutsättningarna

att identifiera och möta elevers behov i ett helhetsperspektiv, i enlighet med skollagens krav på att elevhälsan ska vara förebyggande och hälsofrämjande, stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och vid behov samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten (2 kap. 25 § skollagen).

4.3.1 Förskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
Andel barn 3 - 5 år som uppger att de är trygga i sin förskola, lägeskommun	98 %	98 %		100 %	100 %
Andel barn 3-5 som uppger att de är trygga i sin förskola, egen regi	98 %	97 %			100 %

4.3.2 Grundskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
Andel elever i åk F - 9 som uppger att de är trygga i sin skola, lägeskommun	91 %	92 %		100 %	100 %
Andel elever i åk F-9 som uppger att de är trygga i sin skola, egen regi	91 %	92 %			100 %

4.3.3 Gymnasieskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, lägeskommun		93 %		100 %	100 %
Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, egen regi		93 %			100 %

4.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Beskrivning och analys

Förvaltningens uppdrag omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling – social, miljö/ekologisk och ekonomisk. Inom den sociala dimensionen är en likvärdig utbildning av hög kvalitet en grundförutsättning. Skollagen anger att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform och att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningsnämndens målområde ”hållbar framtid” har därutöver en tydlig koppling till Agenda 2030 och de globala målen, särskilt mål 4 om god utbildning för alla, som betonar rätten till inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet samt livslångt lärande.

Gymnasiebehörighet utgör en central indikator på måluppfyllelse i grundskolan och är avgörande för ungas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden, delta i samhällslivet och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, både socialt och ekonomiskt (10 kap. 2 § skollagen). För behörighet till ett yrkesprogram krävs enligt skollagen godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och minst fem andra ämnen (16 kap. 30 § skollagen).

Kommunens resultat avseende andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram är fortsatt högt i ett nationellt perspektiv och ligger över riksgenomsnittet. Utvecklingen över tid visar dock en nedåtgående trend: från 89 procent 2024 till 87 procent 2025. Denna utveckling indikerar att ytterligare insatser krävs för att åter stärka behörigheten och säkerställa att fler elever når de kunskapskrav som krävs för tillträde till yrkesprogrammen.

Sammantaget visar resultaten att kommunen, trots tillfälliga nedgångar, fortsatt har en hög andel behöriga elever i ett nationellt perspektiv. Variationerna över tid understryker dock vikten av ett fortsatt systematiskt kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen, där huvudmannen fortlöpande ska planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen så att de nationella målen uppnås. Målsättningen är att andelen behöriga till yrkesprogram inte bara når utan varaktigt ligger över den lokalt fastställda målnivån.

Delaktighet och inflytande är centrala komponenter i utbildning för hållbar utveckling och har en tydlig förankring i både skollagen och barnkonventionen. Skollagen anger att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen och fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla den, och att formerna för inflytandet ska anpassas efter ålder och mognad (4 kap. 9 § skollagen). I förskolan ska utbildningen utformas så att barnen ges reella möjligheter att påverka sin vardag och sitt lärande (8 kap. 2 § skollagen).

Andelen barn i åldern 3–5 år som uppger att de är delaktiga i utbildningen uppgick till 90 procent, både i kommunen som helhet och i förskolor i egen regi. Målnivån är satt till 95 procent år 2025, vilket visar att det finns ett visst utrymme för förbättring. För att öka delaktigheten krävs fortsatt fokus på att

stärka barnens inflytande i vardagen, exempelvis genom:

- fler strukturerade dialoger med barnen om innehåll och aktiviteter,
- ökade möjligheter för barnen att påverka val av aktiviteter, miljöer och arbetssätt,
- systematiskt arbete med att dokumentera, analysera och följa upp barns delaktighet inom ramen för kvalitetsarbetet på enhetsnivå.

Genom sådana insatser bedöms kommunen kunna närma sig målnivån och samtidigt stärka genomförandet av mål 4 i Agenda 2030, särskilt delmålen om inkluderande och trygga utbildningsmiljöer.

För elever i grundskolan är ansvar och inflytande över utbildningen en del av skolans demokratiuppdrag. Skollagen föreskriver att elever ska ges inflytande över utbildningen, att de ska kunna ta initiativ till frågor som behandlas inom ramen för deras inflytande och att deras arbete med inflytandefrågor ska stödjas och underlättas (4 kap. 9 § skollagen). Läroplanen betonar att eleverna ska ges reella möjligheter att påverka arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, och att detta inflytande ska öka med stigande ålder och mognad.

Andelen elever i årskurs F–9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning har ökat till 88 procent år 2025. Detta tyder på att genomförda insatser – såsom utvecklat elevrådsarbete, strukturerade samtal om lärande och ökade möjligheter att påverka undervisningens upplägg – haft positiv effekt. Resultatet närmar sig målet på 90 procent och indikerar att fortsatta och riktade insatser kan göra det möjligt att uppnå full måluppfyllelse inom kort.

I ett hållbarhetsperspektiv stärker detta barns och elevers aktiva deltagande, ansvarstagande och framtidstro, vilket är centralt för att bygga ett demokratiskt och inkluderande samhälle i linje med både skollagen och Agenda 2030.

Bedömning av måluppfyllelse

Andelen elever i årskurs F–9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning har ökat till 88 procent och närmar sig den fastställda målnivån på 90 procent. Detta visar att arbetet med elevinflytande ger effekt och att skolans demokratiuppdrag enligt 4 kap. 9 § skollagen successivt förverkligas i praktiken. Den positiva utvecklingen i grundskolan utgör en tydlig styrka och är en viktig framgångsfaktor i arbetet för en hållbar framtid, i linje med Agenda 2030 mål 4 om god utbildning för alla.

Samtidigt kvarstår utvecklingsområden där målnivåerna ännu inte nåts. Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram har minskat från 91 procent 2023 till 87 procent 2025, vilket innebär en nedåtgående trend i en indikator som är central för ungas möjligheter till fortsatt utbildning och etablering på arbetsmarknaden. Även barns delaktighet i förskolan, där 90 procent av barnen 3–5 år uppger att de är delaktiga i utbildningen mot en

målnivå på 95 procent, ligger under den uppsatta nivån. Dessa områden är avgörande för att alla barn och unga ska ges likvärdiga förutsättningar för lärande, utveckling och framtida delaktighet i samhället, i enlighet med 1 kap. 4 § och 1 kap. 9 § skollagen.

För att närma sig full måluppfyllelse behöver huvudmannen, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet enligt 4 kap. skollagen, fortsatt fokusera på att utveckla pedagogiska arbetssätt som stärker barns och elevers delaktighet, ansvarstagande och framtidstro, samt säkerställa att tidiga och behovsanpassade stödinsatser sätts in i rätt tid. Exempelvis genom:

- att i förskolan systematiskt dokumentera, analysera och följa upp barns delaktighet och inflytande i vardagen,
- att i grundskolan och gymnasieskolan säkerställa att elever som riskerar att inte nå behörighet identifieras tidigt och ges extra anpassningar, stödundervisning och särskilt stöd enligt 3 kap. skollagen,
- att stärka elevinflytande genom forum för samråd, elevråd och strukturerade samtal om lärande, i enlighet med 4 kap. 9–14 §§ skollagen och läroplanernas mål om elevernas ansvar och inflytande.

Sådana insatser är av vikt för att möjliggöra fullständig skolgång och livslångt lärande, vilket är centralt både för individens utveckling och för samhällets socialt och ekonomiskt hållbara utveckling enligt Agenda 2030 mål 4.

Sammantaget visar resultaten att målet om barns och elevers delaktighet, ansvarstagande och inflytande är delvis uppnått. Den ökade andelen elever i årskurs F–9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning innebär att målnivån närmar sig att nås och att arbetet med elevinflytande utvecklas i önskad riktning. Samtidigt kvarstår utvecklingsbehov när det gäller gymnasiebehörighet i årskurs 9 och barns delaktighet i förskolan, där resultaten ännu ligger under de fastställda målnivåerna.

Inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen bedöms därför målet i nuläget som delvis uppnått, med en positiv utvecklingstrend. Prognosen är att måluppfyllelsen, under förutsättning att de planerade och pågående insatserna fullföljs och vid behov förstärks, successivt kan stärkas men även under kommande planeringsperiod kommer att ligga på nivån delvis uppnått, med en fortsatt förväntad rörelse mot full måluppfyllelse.

Åtgärder för måluppfyllelse

För att stödja huvudmännens ansvar enligt 2 kap. 8 § skollagen att genomföra utbildningen i enlighet med gällande föreskrifter och säkerställa en god kvalitet och likvärdighet, erbjuder Pedagogcentrum fortbildning, nätverk och riktade utvecklingsinsatser till både kommunala och fristående skolor. Insatserna syftar till att stärka huvudmännens och rektorernas systematiska kvalitetsarbete enligt 4 kap. 3–5 §§ skollagen genom att tillhandahålla relevanta verktyg, strukturer och stöd för analys, uppföljning och utveckling av undervisningen. Därigenom

bidrar Pedagogcentrums verksamhet till ökad likvärdighet mellan olika huvudmän och till en långsiktigt hållbar utveckling av utbildningens kvalitet i kommunen.

Parallellt kan ett utökat och mer ändamålsenligt utbud av attraktiva och arbetsmarknadsrelevanta yrkesutbildningar inom gymnasieskolan, i enlighet med 15 kap. 30 § och 16 kap. 3 § skollagen, bidra till att fler elever fullföljer sin gymnasieutbildning inom tre år. Ett väl dimensionerat utbud av yrkesprogram och introduktionsprogram, anpassat efter elevernas intresse och arbetsmarknadens behov, kan minska risken för studieavbrott, stärka elevernas motivation och öka skolnärvaron, samtidigt som det skapar tydligare kopplingar mellan utbildning och framtida yrkesliv.

Sammantaget utgör dessa åtgärder viktiga led i att uppfylla kommunens ansvar att erbjuda gymnasieutbildning av god kvalitet och att verka för att alla ungdomar fullföljer en gymnasieutbildning. De bidrar också till att barn och elever ges goda förutsättningar att utvecklas enligt 1 kap. 4 § skollagen, delta i samhällslivet och medverka till en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i linje med Agenda 2030, särskilt mål 4 om god utbildning för alla.

4.4.1 Alla ungdomar i kommunen har en gymnasieutbildning

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	89 %	87 %		94 %	94 %

Utfall 2026 för elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, redovisas vecka 39 2026. (Skolverket)

4.4.2 Barn och elever i kommunen har goda förutsättningar att medverka till en hållbar framtid

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, lägeskommun	90 %	90 %		95 %	97 %
 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, egen regi	89 %	90 %			97 %

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
■ Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, lägeskommun	87 %	88 %		93 %	95 %
■ Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, egen regi	87 %	88 %			91 %

4.4.3 Minska matsvinn i verksamheterna

Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Mål 2026
■ Tallriks-svinn gram/portion					15
■ Serverings-svinn gram/portion					3

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Nämnd

Utbildningsnämnden är den nämnd som, på uppdrag av kommunfullmäktige, fullgör kommunens ansvar som huvudman för utbildning och annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen (2010:800). Nämndens verksamhetsområde omfattar de uppgifter som enligt skollagen ankommer på kommunen, i enlighet med kommunallagens (2017:725) bestämmelser om nämndorganisation och uppgiftsfördelning (6 kap. 2 § kommunallagen).

I nämndens uppdrag ingår att svara för drift och utveckling av verksamhet i egen regi inom förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola och annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen. Nämnden ansvarar därutöver för måltidsverksamhet kopplad till dessa verksamheter samt för övergripande myndighetsutövning, resursfördelning, information till barn, elever och vårdnadshavare samt uppföljning av kvalitet och resultat i enlighet med 4 kap. skollagen om systematiskt kvalitetsarbete.

Utbildningsnämnden svarar även för Pedagogcentrum, som inom ramen för kommunens huvudmannans ansvar erbjuder utvecklingsinsatser, fortbildning och stöd i det systematiska kvalitetsarbetet till samtliga huvudmän för förskola, pedagogisk omsorg och skola i kommunen. Vidare ligger ungdomsmottagningen och den öppna förskolan, som utgör en del av kommunens familjecentral, inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens ansvarsområde och uppdrag styrs av nationell lagstiftning, främst skollagen (2010:800) och kommunallagen (2017:725), samt av kommunfullmäktiges mål och övriga kommunala styrdokument.

Under perioden januari–augusti 2026 har utbildningsnämnden hållit fyra sammanträden. Nämnden planerar att genomföra ytterligare två sammanträden under hösten 2026, i enlighet med kommunallagens bestämmelser om nämndernas arbete och ansvar.

5.2 Stab

UBF Stab arbetar för hemkommunen vilket bland annat omfattar resursfördelning, uppföljning av kvalitet och resultat, myndighetsbeslut, fördelning av tilläggsbelopp, tillsyn och systemförvaltning av de IT-system där man är systemägare.

Under året pågår ett utvecklingsarbete av framtagande av ett samordnat utbildningskoncept med fokus på hantering av förvaltningens digitala lösningar under namnet UBF Akademi. Det pågår även ett projekt att kartlägga stabens samtliga administrativa processer i verktyget 2c8. Syftet är att säkerställa

kontinuitet och minska personberoende i staben.

I budget 2026 fick Utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram riktlinjer för ett sökbart bidrag som ska möjliggöra insatser mot antisemitism i grundskola och gymnasieskola samt ansvara för ansökningsprocessen och hanteringen av inkomna ansökningar. För 2026 har därför 100 tkr tillförts till ett sökbart bidrag för grund- och gymnasieskolor. Bidraget utgör ett stöd för skolornas arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen (3 kap. 1 §), till vilken skollagen hänvisar (1 kap. 8 §), genom att möjliggöra riktade insatser mot antisemitism som stärker lika rättigheter och möjligheter oavsett etnisk tillhörighet och religion.

Inom ramen för uppdraget har förvaltningen tagit fram riktlinjer för bidraget samt etablerat en process för ansökan, bedömning och beslut. Under 2026 har skolor haft möjlighet att ansöka om medel för insatser som ligger i linje med bidragets syfte. Gemensamt för de inkomna ansökningarna är en ambition att stärka elevers och personals kunskaper om antisemitismens historiska bakgrund, dess konsekvenser och dess nutida uttrycksformer. Ansökningarna visar på ett intresse från verksamheterna att utveckla och förstärka det förebyggande och kunskapshöjande arbetet mot antisemitism.

På helår väntas staben avvika mot budget med 3,3 mnkr. Detta beror främst på högre personalkostnader kopplat till projekten ovan men även på grund av metodförändring för licenskostnader kopplat till Optiplan.

5.3 Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen leds av kommun och region tillsammans. Regionen ansvarar för den medicinska delen och kommunen för den psykosociala delen.

Under 2025 flyttade Ungdomsmottagningen till nya lokaler och under våren 2026 har arbetet fortsatt med att marknadsföra verksamheten för att öka antalet besökare och kunna hjälpa fler unga i kommunen. Det utåtriktade arbetet har gett effekt på antalet besökare. Under första kvartalet 2026 ökade antalet besök hos kurator med 4 procent (från 399 besök under kvartal 1 2025 till 416 besök kvartal 1 2026) och antalet besök hos barnmorska ökade med 20 procent (från 586 besök kvartal 1 2025 till 705 besök kvartal 1 2026).

Exempel på utåtriktat arbete som genomförts för perioden är:

- *Kvällsföreläsning för vårdnadshavare från RFSU den 18 mars 2026*
- *Kvällsföreläsning för vårdnadshavare inför Valborg*
- *Pop-up-mottagningar på kommunens två gymnasieskolor varje vecka*
- *Nytt koncept med "Vecka 6" inkluderat besök till årskurs 6. Alla klasser i årskurs 8 har genomfört besök på Ungdomsmottagningen och alla i årskurs 6 har fått besök av Ungdomsmottagningen*

Ungdomsmottagningen visar på en ekonomi i balans för 2026.

5.4 Pedagogcentrum

Pedagogcentrum är kommunens nav för kvalitets- och utvecklingsarbete och har de senaste åren utvecklats från en traditionell stödfunktion till en strategisk partner som driver, samordnar och strukturerar kvalitetsarbetet i hela utbildningskedjan. Genom en tydlig omorganisering har enheten fått stärkt mandat, en mer systematisk arbetsmodell och förmåga att skapa långsiktiga effekter i verksamheterna. Arbetet har förflyttats från punktinsatser till processinriktat, datainformerat och hållbart utvecklingsstöd som når alla skolformer – från förskola till gymnasium.

Pedagogcentrum har under perioden fortsatt att stärka utbildningsförvaltningens systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete. Arbetet har omfattat utveckling av gemensamma processer, styrmodeller och analysstöd som bidrar till ökad likvärdighet och kvalitet i hela utbildningskedjan. Under våren har bland annat Österåkersprovet i svenska vidareutvecklats och ett nytt erbjudande om analysstöd kopplat till resultat från MMiS tagits fram för att stärka verksamheternas förmåga att analysera resultat och identifiera utvecklingsområden.

Pedagogcentrum har även fortsatt utvecklingen av kommunövergripande utvecklingsgrupper, etablerat strukturer för UBF Akademi som en gemensam plattform för kompetensutveckling samt genomfört kommunövergripande insatser för erfarenhetsutbyte och professionsutveckling. Verksamheten har samtidigt kunnat bibehålla och finansiera flera digitala stöd- och kvalitetssystem för samtliga kommunala och fristående förskolor och skolor trots en i huvudsak oförändrad budgetram. Sammantaget har insatserna bidragit till att stärka förutsättningarna för datainformerad utveckling, undervisningskvalitet och långsiktigt hållbara förbättringar i verksamheterna.

5.5 Öppna förskolan

Öppna förskolans verksamhet omfattar tre förskollärartjänster samt rektor på deltid. Öppna förskolan finns på Ljusterö samt i Alceahuset centralt i Åkersberga.

Öppna förskolan är en mötesplats för barn och vuxna och är ofta en av de första platserna som nyinflyttade och nyanlända besöker i kommunen. På Öppna förskolan finns möjligheter att skapa kontakter och möta vänner. Verksamheten bedrivs både inne i pedagogiskt genomtänkt miljö samt utomhus på barnvagnspromenader och i lekpark med bland annat koryvgrillning och sångsamling. Personalen i öppna förskolan är en viktig del i familjecentralens arbete och rektor deltar i de övergripande möten som

anordnas. Pedagogerna håller i viss föräldrautbildning.

Öppna förskolan har även ett utökat samarbete med dietister, bibliotek, logoped och tandhälsan för att föra viktig information vidare, skapa kontakter och arbeta preventivt.

5.6 Förskola

I Österåkers kommun finns 18 kommunala förskolor och 19 enskilda förskolor. Förskolan är en egen skolform inom skolväsendet och utbildningen ska enligt 8 kap. 2 § skollagen utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska vidare främja allsidiga kontakter och social gemenskap samt förbereda barnen för fortsatt utbildning.

Läroplanen för förskolan (Lpfö 18) anger de nationella mål som riktar sig till verksamheten och inte till enskilda barn. Målen är utformade som mål att sträva mot för utbildningen, med syfte att säkerställa att alla barn ges tillgång till en utbildning av hög kvalitet som främjar deras utveckling och lärande, i enlighet med skollagens krav på likvärdig utbildning.

Enligt 4 kap. 3–6 §§ skollagen ska huvudmannen och rektorn bedriva ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete där utbildningen planeras, följs upp, analyseras och utvecklas, och där arbetet dokumenteras. Genom att fortlöpande följa upp och utvärdera utbildningen samt analysera resultaten i förhållande till de nationella målen skapas förutsättningar för att identifiera utvecklingsområden, vidta nödvändiga åtgärder och därigenom förbättra utbildningen och öka måluppfyllelsen i förskolans verksamhet.

5.6.1 Hemkommun

I likhet med demografin i övriga Sverige minskar antalet barn i ålder 1-5 år i kommunen. Inför budgeten för 2026 prognosticerades 2874 barn vid årets slut i åldern 1-5 år. Denna prognos reviderades under mars 2026 till att uppgå till 2803 barn vid året slut.

Under våren 2026 har 55 procent av folkbokförda barn i kommunen gått på en kommunal förskola medan 44 procent har gått på en fristående förskola i kommunen. 1 procent av barnen har gått en förskola utanför kommunen. Under våren hade 32 färre barn i snitt en placering på förskolan jämfört med budgeterat. Skillnaden mellan budget och antal placerade barn under hösten väntas öka ännu mer givet höstens placeringar. Senaste prognosen visar på ett överskott mellan 5- 6,5 mnkr vilket härleds av drygt 60 färre barn än budget sett på helår.

För 2026 har kommunen tilldelats drygt 15,3 mnkr i statsbidraget Kvalitetshöjande åtgärder. Bidraget fördelas ut proportionerligt baserat på antalet folkbokförda barn som i mars 2026 var inskrivna i kommunala eller

fristående förskolor i kommunen.

Från och med den 1:a juli gäller en ny reglering inom maxtaxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Den innebär att hushållens avgifter sänks och regeringen har istället höjt statsbidraget för kommunen för att reglera den minskade avgiften. För ett hushåll som har ett barn i förskola betalar man nu maximalt 1547 kr per månad för det barnet mot tidigare 1847 kr per månad.

Omsorg obekväm arbetstid

Om vårdnadshavare med tillsvidareanställning arbetar på natten eller annan obekväm arbetstid kan kommunen erbjuda omsorg på obekväm arbetstid, även kallat nattis. Omsorgen erbjuds de tider då förskola och fritidshem inte har öppet och som mest kan man erbjudas 42 timmar per månad.

Likvärdighetsresurser

Likvärdighetsresurs innefattar kommunens språkförskola, socioekonomisk viktning, skärgårdsstöd samt stöd i förskola och pedagogisk omsorg.

Språkförskolan Penseln har åtta platser för barn med grav tal- och språkstörning. Verksamheten drivs i samverkan med Regionen som finansierar en logopedtjänst. Verksamheten har högt tryck och full beläggning.

Socioekonomisk viktning utgår till verksamheter med minst 50 platser och som har mer än 30 procent barn med föräldrar födda utomlands. Tre kommunala och en fristående förskola har tilldelats resurser 2026. Det totala beloppet för socioekonomisk viktning uppgår till drygt 1,7 mnkr.

Med skärgårdsstöd avses compensation för merkostnader som uppstår som följd av verksamhetens geografiska läge som till exempel kostnader för transporter, tidigare även benämnt glesbygdsstöd. För 2026 höjdes skärgårdsstödet från 1 mnkr till 3,5 mnkr för förskola. För året sker tilldelning till Roslagskulla förskola, Ljusterö förskola och pedagogisk omsorg på Ingmarsö.

För extraordinära stödinsatser finns möjlighet för fristående förskolor inom och utanför kommunen och kommunala förskolor utanför kommunen att ansöka om ett individuellt utformat tilläggsbelopp. Även enskilda utförare inom pedagogisk omsorg har möjlighet att söka om tilläggsbelopp. För kommunala verksamheter i egen regi utgår i stället ett verksamhetsstöd för att täcka motsvarande behov. I likhet med tidigare år väntas utfallet överstiga budget med cirka 2,5 mnkr.

5.6.2 Egen regi

Förskola i egen regi har cirka 1350 barn placerade, den minskade nativiteten har inte påverkat så mycket som prognosen angav när budget för 2026 upprättades. Under hösten finns det en viss mängd lediga platser men dessa

beräknas fyllas under vårterminen 2027. De enheter som har klart vikande barnunderlag är Ljusterö, Roslagskulla och Rydbo (Skogsbacken). Alla tre enheterna har balanserat sin bemanning i förhållande till barnantalet och beräknas ha budget i balans vid årsskiftet. Här spelar Skärgårdsstödet in för Ljusterö och Roslagskulla förskolor.

På totalen har förskolorna ett positivt utfall på delåret i förhållande till budget vilket beror på att rektorerna varit försiktiga med utgifter och personalkostnader då höstens barnantal varit osäkert. Nu kommer bemanningen ökas och inköp verkställas så prognosen för året är budget i balans.

Sjukskrivningarna har varierat mellan 5,8-10,5 % vilket är en förbättring jämfört med 2025.

Förskollärartätheten ligger runt 36 % mot målsättningen 40 %, antal barn per årsarbetare är 5,9 med variationer mellan enheterna. Variationen beror på hur många stora respektive små barn som är placerade samt hur många hel respektive deltider som finns.

Tryggheten har höga siffror i MMIS och om det kompletteras med den information som finns i dokumentation på både individ som gruppnivå är det här ett område som fungerar mycket väl. Analysen visar att ej upplevd trygghet ofta kan härröras till en enskild händelse som redan identifierats och som det arbetas med.

Barns delaktighet har också bra värden men kan förbättras. Området finns med som en del i varje förskolas prioriterade utvecklingsområden även om det inte är specificerat vilket beror på att det är ett tydligt uppdrag i läroplanen.

Under våren har Kvalitets och Utvecklingsdialoger genomförts ute på enheterna (fsk-gy) och sammanlagt 100 verksamhets/lektionsbesök har genomförts. En iakttagelse för förskola är att genomtänkt pedagogisk miljö ger aktiva och lärande barn som blir medbärare av verksamheten.

Ett fokus framåt ligger fortsatt på Språk och Kunskaps Utvecklande Arbetssätt där analys visat att ämnes och undervisningsspråk behöver synliggöras i förhållande till vardagsspråk.

5.7 Pedagogisk omsorg

Inom pedagogisk omsorg enligt 25 kap. skollagen bedrivs i Österåkers kommun en kommunal verksamhet på Ingmarsö samt 14 fristående verksamheter med enskild huvudman.

För de fristående verksamheterna gäller att kommunen prövar godkännande som huvudman och utövar tillsyn över att verksamheten fortlöpande uppfyller de krav som följer av skollagen, bl.a. avseende kvalitet, barngruppernas

sammansättning och personalens kompetens (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen, 26 kap. 4 § skollagen).

5.7.1 Hemkommun

Under våren gick knappt 6 procent av barnen i den kommunala verksamheten medan strax över 93 procent gick i de fristående verksamheterna i kommunen. Drygt 1 procent har gått i pedagogisk omsorg utanför kommunen.

Antalet barn som går i pedagogisk omsorg fortsätter att minska. I juni så hade 104 barn en placering men i samband med att årskull 2020 började förskoleklass är det nu enbart 82 barn placerade i verksamhetsformen då det är färre barn som börjat än som slutat.

Sedan årsskiftet har fyra utförare lagt ned sin verksamhet. Prognosen är ett överskott mot budget runt 1,5-2 mnkr till följd av det lägre placerade barnantalet.

5.7.2 Egen regi

Ingmarsö pedagogiska omsorg bedrivs i en lokal som tidigare använts som skola. Det har under första delen av 2026 varit 5-6 barn placerade och verksamheten leds under rektor för Roslagskulla för och grundskola. Verksamheten har en budget i balans vilket kan hänvisas till det skärgårdsstöd som utgår.

5.8 Förskoleklass, grundskola och fritidshem

5.8.1 Hemkommun

Under perioden har en ny skola öppnats, Resursskolan Ängsrosen. Således finns det nu 19 grundskolor i kommunen, varav sex i fristående regi.

Under våren har cirka 60 procent av folkbokförda barn gått i de kommunala skolorna medan 29 procent av barnen går i en fristående skola inom kommunen. Drygt 11 procent av alla folkbokförda barn går i en skola utanför kommunen.

Inför budgeten för 2026 prognosticerades 6008 barn vid årets slut i åldern 7-15 år. Denna prognos reviderades under mars 2026 till att uppgå till 5959 barn vid året slut. Under vårterminen budgeterades det 5907 elever i årskurs 1-9 mot utfallet som för våren blev 5862 elever. En skillnad med 45 elever. Överskottet för vårterminen landade i 1,8 mnkr. Höstens elevantal i budget är 5886 elever och placerade elever ser ut, att i likhet som våren, bli färre än budgeterat. Prognosen är satt till 4 mnkr i överskott på helår men är försiktig då skolor har fram till 15 september på sig att registrera elever i systemen för att erhålla ersättning retroaktivt från juli månad.

Även i förskoleklass är det något färre elever än budgeterat. Sett på helår väntas det uppgå till 15 färre elever än budget vilket ger ett överskott om 0,9 mnkr. Fritidshem behåller sin prognos om 1 mnkr i överskott från vårterminen tills vidare.

Likvärdighetsresurs

Med likvärdighetsresurs omfattas elevstöd, modersmål, socioekonomisk viktning samt skärgårdsstöd. Totalt för perioden redovisas ett överskott om drygt 0,1 mnkr för likvärdighetsresurs. Den beror på ett underskott inom modersmål med 0,5 mnkr till följd av fler elever än budgeterat samt ett överskott för elevstöd med 0,6 mnkr. Prognosen för posten totalt sett för året väntas dock bli ett underskott om drygt 1,4 mnkr då elevstöd väntas få ett underskott om 0,5 mnkr medan modersmål prognosticeras med ett underskott om 0,9 mnkr. Underskottet för elevstöd är till viss del kopplat till strukturbidraget som även ska betalas ut till resursskolan Ängsrosen under hösten men ej med i budget (0,3 mnkr) och en prognos om några fler tilläggsbelopp för hösten. Underskottet för modersmål är satt utifrån vårens elevantal som läser modersmål.

Budgeten för socioekonomisk viktning är för 2026 totalt 12,8 mnkr. Resurserna viktas utifrån andel föräldrar med låg utbildningsnivå och andelen nyinvandrade elever där data beställs av SCB i samband med arbetet med detaljbudgeten. 2026 har viktade resurser tillfallit kommunala skolor.

Skärgårdsstöd fördelas som kompensation för merkostnader i verksamheten, till exempel transporter, lägre elevantal och högre personalkostnader. Inför 2026 utökades skärgårdsstödet till totalt 7,2 mnkr. Stödet tillfaller Ljusterö skola och Roslagskulla skola.

5.8.2 Egen regi

De preliminära resultaten för 2026 visar att utvecklingen går i rätt riktning. Förbättrade kunskapsresultat, positiva elevomdömen och ett ökat intresse för kommunens skolor ger sammantaget en stark bild av en verksamhet som fortsätter att utvecklas och skapa goda förutsättningar för framtidens elever. Österåkers kommunala grundskolor får höga betyg av eleverna i de kvalitetsuppföljningar som genomförts under året. Resultaten visar tydligt att eleverna upplever nöjdhet med sin skolgång utifrån undervisningskvalitet, trygghet och studiero. Förvaltningen kan bekräfta de fina resultaten genom sitt interna kvalitetsarbete samt drygt 100 lektionsbesök som genomförts under vårterminen. Lektionsbesöken visar på goda relationer, hög trivsel och god undervisningskvalitet. Det delområde vi behöver arbeta med framåt är att vi upplever en för hög andel elever som är närvarande på lektioner men är mentalt frånvarande för det lärande som sker. Förvaltningen kommer att arbeta med den frågeställningen i kommande kvalitetsarbete samt i de kommunövergripande utvecklingsgrupper där alla skolor ingår med personal

från både fritidshem och grundskola.

De preliminära betygsresultaten för årskurs 9 visar en positiv utveckling i Österåkers kommunala grundskolor. Fler elever når kunskapskraven i alla ämnen, fler elever når de högre betygsnivåerna och meritvärdet har förbättrats jämfört med föregående läsår.

Resultaten är fortfarande inte helt jämförbara med tidigare år. Trots det syns redan nu en tydlig positiv utveckling. Det preliminära meritvärdet har ökat med omkring sju poäng jämfört med föregående läsår. Samtidigt har andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen ökat från cirka 70 procent till cirka 75 procent. Andelen betyg på nivåerna A, B och C har också ökat.

Utvecklingen är särskilt glädjande eftersom förväntningen tidigare var att återhämtningen efter föregående års resultat skulle ta längre tid. De preliminära resultaten tyder nu på att förbättringen går snabbare än väntat.

Bakom resultaten ligger ett långsiktigt och målmedvetet arbete i de kommunala skolorna. Under flera år har skolorna arbetat systematiskt med undervisningens kvalitet, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt uppföljning av elevernas lärande. Målet har varit att ge varje elev rätt stöd i rätt tid och skapa bästa möjliga förutsättningar för kunskapsutveckling. Lärarbehörigheten är sedan några över rikssnittet och ska också ses som en del i resultatutvecklingen.

Den positiva utvecklingen syns inte enbart i betygsresultaten. Under det senaste året har eleverna också beskrivit en mer positiv upplevelse av sin skolgång. I den senaste elevenkäten förbättrades resultaten inom samtliga områden som mäts bland elever i årskurs 8. Trygghet, studiero, undervisning och bemötande är exempel på områden där resultaten utvecklats positivt.

Samtidigt finns fler tecken på ett stärkt förtroende för de kommunala skolorna. Inför kommande läsår såg kommunen ett ökat intresse för flera av de kommunala skolorna, där fler vårdnadshavare aktivt väljer kommunens verksamheter. Det är ett kvitto på att den långsiktiga utvecklingen uppmärksammas och uppskattas av barnfamiljer i kommunen.

Kommunen har också arbetat långsiktigt för att stärka undervisningen genom kompetensutveckling, gemensamma arbetssätt och ett nära fokus på elevernas lärande. Arbetet har genomförts av lärare, rektorer och övriga medarbetare i skolorna tillsammans med utbildningsförvaltningen.

Samtidigt finns områden som behöver fortsatt uppmärksamhet. De preliminära resultaten visar att behörigheten till yrkesprogram har minskat jämfört med föregående läsår. Kommunen kommer därför att fortsätta analysera resultaten för att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsområden inför kommande läsår.

Arbetet fortsätter nu med samma mål som tidigare – att varje elev i Österåkers kommunala grundskolor ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt

utifrån sina egna förutsättningar.

Grundskolan i egen regi redovisar ett ekonomiskt underskott för perioden jan-aug om 3276 tkr. Prognosen för helåret är fortsatt ett underskott om 6 miljoner kr, fördelat på 3 miljoner för grundskola och 3 miljoner för anpassad grundskola.

I periodresultatet finns en osäkerhet på hur mycket intäkter som saknas från exempelvis nya elever i anpassad grundskola samt nya elever på fritidshem. Vi vet att det kommer utökade intäkter i september månad men det gör att resultatet för anpassad grundskola och grundskola är något bättre än ovan beskrivet periodresultat.

Ovan satt årsprognos har viss osäkerheten utifrån att det fortfarande är början på terminen med risk för fortsatta elevförändringar mellan skolor. En annan osäkerhet är exakt hur stort tillskott från statsbidrag kommer att bli. Förvaltningen har redan arbetat hårt med de skolor som haft stora underskott pga elevtapp i samband med etablering av fristående grundskola samt ser glädjande att grundskolor som tilldelats skärgårdsstöd når en ekonomi i balans. Förvaltningen fortsätter under hösten med liknande riktade insatser för de skolor som har större underskott under vårterminen 2026.

5.9 Anpassad grundskola

Anpassad grundskola är en skolform som finns till för elever som behöver extra stöd i sitt lärande. Den riktar sig till elever som har en intellektuell funktionsnedsättning och som därför inte har förutsättningar att nå grundskolans kunskapskrav. Anpassad grundskola omfattar årskurs 1–9. Ett beslut om mottagande i anpassad grundskola ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs. Det är hemkommunen som prövar om eleven kan mottas i anpassad grundskola.

5.9.1 Hemkommun

Av folkbokförda barn i kommunen går cirka 1,3 procent i anpassad grundskola under 2026. Det är i linje med förgående år då 1,2 procent gick i skolformen. Totalt uppskattas 75 elever gå i skolformen där 20 av dessa elever går i skola utanför kommunen. Kommunen ersätter utförare i fem olika ersättningsnivåer beroende på elevens behovsgrupp. För året prognosticeras en budgetavvikelse om 1,5 mnkr då behovet ökat hos eleverna och fler räknas till en högre behovsgrupp. Runt 55 procent av eleverna går efter skolan är slut vidare till fritidshem. Prognosen för fritidshem för anpassad grundskola är en ekonomi i balans.

5.9.2 Egen regi

Elevtalen på anpassad grundskola har ökat kontinuerligt. Egen regi har tre skolor inom anpassad grundskola. Dessa tre skolor är Solskiftesskolan, Sjökarbyskolan och Söraskolan. Det finns även elever som läser integrerat vilket innebär att eleven går kvar på sin ursprungliga skola men läser enligt läroplanen för anpassad grundskola.

5.10 Modersmålenheten

Modersmålsenheten har under perioden genomfört flera organisatoriska förändringar i syfte att skapa en mer långsiktigt hållbar verksamhet med hög kvalitet och en ekonomi i balans. Arbetet har bland annat inneburit en ökad samordning av undervisningen, där fler elever deltar i gruppundervisning när det varit pedagogiskt möjligt. Samtidigt har verksamheten fortsatt att anpassa organisationen utifrån aktuellt elevunderlag och behov. Personalkostnaderna har minskat till följd av en mindre personalstyrka och en mer effektiv resursplanering. Intäkterna är något lägre än budgeterat eftersom färre elever deltar i modersmålsundervisning och studiehandledning jämfört med tidigare prognoser. Samtidigt har verksamheten erhållit vissa extra ersättningar och statsbidrag som bidrar till att stärka resultatet. De genomförda förändringarna har förbättrat verksamhetens resursutnyttjande samtidigt som undervisningen fortsatt kunnat erbjudas utifrån elevernas behov. Prognosen är att verksamheten kommer att redovisa en ekonomi i balans vid årets slut.

5.11 Gymnasieskola

I kommunen finns det två gymnasieskolor. Österåkers gymnasium i kommunal regi samt Skärgårdsgymnasiet i enskild regi. Under våren har 26 procent av kommunens folkbokförda elever gått på Österåkers gymnasium medan 19 procent har gått på Skärgårdsgymnasiet. 55 procent av eleverna går på en gymnasieskola utanför kommunen.

5.11.1 Hemkommun

Vårterminen genererade ett överskott för hemkommunen med 1,3 mnkr jämfört med budget. I snitt var 66 färre elever inskrivna i gymnasium jämfört med budget men däremot var snittkostnaden för utbetald ersättning högre än budget. Skolor har fram till 15 september att registrera elever för att erhålla ersättning retroaktivt från juli månad för höstterminen. Nuvarande överskott mot budget med 4 mnkr per augusti väntas därför minska även om förväntan är färre elever i gymnasieskola för höstterminen jämfört med budget. Prognosen kvarstår med 1 mnkr i överskott tills höstterminens elevantal och val av program är fastställda.

5.11.2 Egen regi

Österåkers gymnasium har drygt 624 elever per augusti

Under första delen av 2026 har en utökning av lokaler tagits i bruk i de nyrenoverade klassrummen i "Hästskon". Det har minskat den trängsel som påverkat under flera år. En uppdatering och renovering till en moderna matsal är i slutfasen med invigning i mitten av september. Lokalmässigt har även skolans bibliotek och studios för flexibel undervisning och stöd iordningsställts av skolan. Som ett led i arbetet för ökad trygghet har ett antal kameror installerats i lokalerna samt genomför utbildning i Pågående Dödligt Våld för samtliga medarbetare.

En ny ansökan för fortsatt NIU utbildning inom golf har undertecknats och ett nytt avtal med Österåkers golfklubb har upprättats.

Skolan visar en tydlig och stabil förbättring av elevernas upplevda trygghet, med nivåer klart över riksgenomsnittet. Medvetna insatser har gett gott resultat, med små skillnader mellan kön och begränsade programvisa variationer. Under en treårsperiod har andelen trygga elever ökat markant, från 76 procent till att nu ligga på en nivå mellan 91 och 93 procent.

På förvaltningens kvalitets och utvecklingsdialog med lektionsbesök som är en del i det systematiska kvalitetsarbetet bekräftades bilden av att man på skolan har bra systematik för att synliggöra välfungerande undervisning samt att identifiera utvecklingsområden.

Elever med examen inom 3 år låg 2025 på 76% Det är i övre skiktet jämfört med riket och länet. Andelen lärare med examen ligger på 85% vilket är något lägre än målsättning och föregående år. Det beror på att det vid mättillfället var ett glapp i rekryteringar.

Sjukfrånvaron är fortsatt mycket låg med som max ett par procent.

Ekonomi visar för delåret ett underskott som beror på att det saknas intäkter för sommaren vilket kommer att justeras i juli. En viss osäkerhet finns runt kostnader för hyra, marknadsföring och intäkter då elever antagna på Individuellt alternativ kan sluta för att påbörja individuellt val yrkesintroduktion hos annan huvudman som utökat antalet platser. Prognosen är - 500 t.

5.12 Anpassad gymnasieskola

Kommunen har ingen anpassad gymnasieskola i egen regi. Eleverna söker i stället plats i verksamhet utanför kommunen. Ersättning regleras dels genom

rikprislistan för nationella program och dels genom överenskommelser med berörda huvudmän. Kostnaden per utbildningsplats är beroende av elevens individuella behov, vilket innebär att volymerna har en mer begränsad betydelse för den prognostiserade kostnaden. Utbudet av utbildningsplatser är ofta begränsat vilket gör att kostnaden sällan kan påverkas av kommunen.

Under vårterminen var i snitt 21 elever inskrivna i anpassad gymnasieskola jämfört med 19 budgeterat. Under höstterminen väntas antalet öka till 25 elever. Trots högre elevantal än budget prognosticeras en ekonomi i balans då ersättningen utbetald till utförare är lägre än lagd budget.

5.13 Måltidsenhet

Måltidsverksamheten redovisar per delår ett ekonomiskt resultat i balans. Utfallet är främst en följd av fortsatt god kostnadskontroll, effektiviserade inköpsprocesser samt ett aktivt arbete med att optimera verksamhetens resursanvändning.

Implementeringen och vidareutvecklingen av systemen Mashie och Life Care har gett positiva effekter och bidrar till ökad kvalitet, precision och effektivitet i planering, produktion och distribution av måltider inom äldreomsorgen. Arbetet med att kvalitetssäkra och utveckla processerna fortsätter för att säkerställa en välfungerande måltidsleverans.

Under perioden har arbetet med storköksutredningen fortskridit. Utredningen syftar till att skapa långsiktiga förutsättningar för en effektiv, hållbar och livsmedelssäker måltidsproduktion som kan möta kommunens framtida behov.

Parallellt med den pågående storköksutredningen genomförs en analys av Ljusteröskolans kök utifrån såväl byggnadsmässiga förutsättningar som verksamhetens framtida behov. Analysen omfattar även kökets funktion som beredskapskök vid extraordinära händelser och dess förmåga att bidra till kommunens krisberedskap. En löpande dialog förs med Armada för att säkerställa att fastighetsrelaterade förutsättningar, investeringsbehov och verksamhetskrav beaktas i det fortsatta arbetet.

På grund av brister i ventilationen har Rydboskolanskök ställts om till mottagningskök. Produktionen har flyttats till Söraköket, varifrån måltider transporteras till skolan. Omställningen har genomförts på ett kontrollerat sätt utan några större störningar i verksamheten.

Verksamheten ser samtidigt vissa kvalitetsutmaningar kopplade till vikarieanskaffning genom bemanningsleverantören Tellus. En dialog och uppföljning genomförs tillsammans med leverantören för att säkerställa att avtalade kvalitetskrav upprätthålls och att verksamhetens behov tillgodoses.

Under årets återstående del kommer verksamheten att:

Följa upp de ekonomiska effekterna av det nya livsmedelsavtalet genom analyser i Hantera och Mashie,

Genomföra risk- och konsekvensanalyser av de alternativ som presenteras inom ramen för storköksutredningen,

Utvärdera processflödet mellan Life Care och Mashie tillsammans med omsorgspersonal för att ytterligare stärka kvaliteten och effektiviteten i måltidsleveranserna.

Med fortsatt god ekonomisk planering och styrning bedöms måltidsverksamheten kunna redovisa ett resultat i balans även för helåret.

6 Uppföljning av privata utförare

Utbildningsnämnden följer, inom ramen för kommunens ansvar som huvudman enligt 2 kap. 2 och 8 §§ skollagen, upp kvalitet och resultat hos samtliga utförare inom förskola och skola i kommunen, både i kommunal och fristående regi. Uppföljningen utgör en del av det systematiska kvalitetsarbetet enligt 4 kap. 3–6 §§ skollagen och omfattar såväl officiella nyckeltal och strategiska nyckeltal som redovisas via Kolada och Statens skolverk som resultat från enkätundersökningen ”Med målen i sikte”. Enkäten utgår från läroplanernas mål och riktar sig till barn, elever, vårdnadshavare till barn i förskolan, medarbetare och ledning, och används som underlag för analys av måluppfyllelse och utvecklingsbehov.

Förvaltningen bjuder årligen in samtliga huvudmän inom kommunen till utförarmöten för dialog och information. Dessa möten utgör en del av huvudmannens ansvar för styrning, samordning och uppföljning av utbildningen och syftar till att säkerställa likvärdighet och transparens i kvalitetsarbetet. Redovisning till utbildningsnämnden sker genom delårsrapport och årsbokslut, vilka offentliggörs via kommunens webbplats i enlighet med kommunallagens krav på redovisning och insyn.

En kommun har därutöver tillsyn över sådan utbildningsverksamhet med enskild huvudman som kommunen har godkänt, bl.a. fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Kommunens tillsynsansvar regleras i 26 kap. 2–18 §§ skollagen. Med tillsyn avses en självständig granskning i syfte att kontrollera om verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter, samt att vid behov besluta om åtgärder för att huvudmannen ska rätta till brister.

Tillsynen av de fristående förskolorna och enskilda utförare av pedagogisk omsorg fullgörs genom regelbundna tillsynsbesök i verksamheterna. Syftet är att granska med vilken kvalitet verksamheterna bedrivs i förhållande till de krav som följer av skollagen, läroplanen för förskolan (Lpfö 18) och andra relevanta föreskrifter och myndighetsriktlinjer.

Utbildningsförvaltningen har, på uppdrag av utbildningsnämnden, i uppdrag att utöva tillsyn över de fristående förskolorna och enskilda utförare av pedagogisk omsorg i kommunen, i enlighet med 26 kap. 4 § skollagen.

7 Internkontroll

Fyra kommungemensamma kontrollmoment ingår i alla nämnders verksamhetsplaner för 2026. De fyra centrala kontrollmomenten fokuserar på att kontrollera dels huruvida fastställda riktlinjer och rutiner efterföljs i organisationen, dels på insatser för att motverka välfärdsbrott.

Förvaltningen har genomfört ett arbete som har mynnat ut i en risk- och väsentlighetsanalys i enlighet med kontrollmoment 3 där förvaltningen har identifierat risker som är verksamhetsspecifika inom området oegentligheter, jäv och korruption.

Se bilaga 11 för mer detaljer.

8 Personaluppföljning

8.1 HR

8.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024	Utfall delår 2025	Utfall delår 2026
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	925	897	907	907
varav förskola egen regi	273	267	266	255
varav grundskola egen regi	494	475	487	499
varav gymnasium egen regi	53	52	48	48
varav måltid egen regi	42	44	46	44
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning 31 dec respektive 31 aug	156	130	112	91
varav förskola egen regi	22	21	21	21
varav grundskola egen regi	117	100	84	59
varav gymnasium egen regi	6	4	3	6
varav måltid egen regi	5	0	1	2
Totalt antal årsarbetare, 31 dec respektive 31 aug	1081	1027	1018	998
varav förskola egen regi	295	287	287	276
varav grundskola egen regi	611	575	570	557
varav gymnasium egen regi	59	56	51	54
varav måltid egen regi	47	44	47	45
Antal anställda med månadslön 31 dec respektive 31 aug	1149	1097	1088	1062
varav förskola egen regi	302	295	295	282
varav grundskola egen regi	655	621	615	600
varav gymnasium egen regi	62	60	56	58
varav måltid egen regi	56	53	56	54

8.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025	Utfall Delår 2026
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår, %	7,7	8	7,8	7,2
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvar o (60 dagar eller mer), %	41	43	48	46
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro, %	59	57	52	54

9 Framåtblick

Svenskt skolväsen står inför flera omfattande förändringar under de kommande åren. Regeringen har under 2026 beslutat om och föreslagit en rad reformer som syftar till ökad likvärdighet, trygghet och kvalitet och som påverkar såväl förskola och fritidshem som grundskola, anpassad grundskola och gymnasieskola. Förändringarna berör bland annat trygghet och studiero, mobiltelefoner i skolan, lärarnas undervisningsuppdrag, elevers rätt till stöd, läroplaner, betyg och behörighetsregler. Reformerna medför samtidigt ökade krav på styrning, ekonomisk planering och organisatorisk anpassning. För att säkerställa avsedd effekt krävs en långsiktig och samordnad implementering med tydliga prioriteringar och aktiv riskhantering.

För Österåkers kommun innebär förändringarna ett långsiktigt och omfattande förberedelsearbete. Kommunen behöver både följa den fortsatta nationella utvecklingen och successivt anpassa organisation, arbetssätt, kompetensförsörjning och stöd till verksamheterna. Nedan följer ett urval av de reformer som riksdagen beslutat om:

Trygghet, studiero och mobilmfri skola

Från och med den 1 augusti 2026 har nya bestämmelser om trygghet och studiero införts. Huvudmannens och rektorns ansvar för att upprätthålla trygghet och studiero tydliggörs, samtidigt som skolans möjligheter att använda disciplinära åtgärder stärks.

En central förändring är att skolan blir mobilmfri under skoldagen. Mobiltelefoner ska som huvudregel samlas in vid skoldagens början och lämnas tillbaka vid skoldagens slut i de obligatoriska skolformerna samt i fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Skolorna ska även ha gemensamma skolregler och en plan för vilka konsekvenser överträdelser av reglerna kan få. Förväntningarna på elever och vårdnadshavare ska också tydliggöras genom ett förväntansdokument.

För Österåkers kommun innebär detta bland annat behov av gemensamma förhållningssätt, lokala rutiner och stöd till rektorer och personal i genomförandet.

Ett tydligare undervisningsuppdrag för lärare och förskollärare

Från den 1 juli 2027 regleras omfattningen av lärares och förskollärares undervisningsuppdrag. För lärare införs intervall för hur mycket undervisning som får ingå i en heltidsanställning, samtidigt som det säkerställs tid för planering och uppföljning av undervisningen. Regleringen omfattar olika skolformer och årskurser och innebär att undervisningens omfattning behöver planeras utifrån de nya bestämmelserna.

För huvudmännen innebär förändringen ett behov av att se över tjänsteplanering, bemanning, organisation och resursfördelning. För Österåkers

kommun blir det särskilt viktigt att skapa gemensamma förutsättningar för hur den reglerade undervisningstiden ska omsättas i praktiken.

Förändrade regler om stöd till elever

En omfattande förändring av bestämmelserna om stöd i skolan är planerad till den 1 juli 2028. Regleringen om extra anpassningar och garantin för tidiga stödinsatser tas bort och ersätts av ett system med bland annat standardiserade tester och tidiga stödundervisningsinsatser.

Ansvarig lärare eller mentor får ett tydligare ansvar för att uppmärksamma behov av särskilt stöd och anmäla detta till rektor. Möjligheterna att ge stöd i mindre undervisningsgrupp eller enskild undervisning stärks, samtidigt som anpassad studiegång ska användas mer restriktivt.

För kommunen innebär detta behov av att se över rutiner för tidiga insatser, elevhälsa, utredning och uppföljning av stöd samt hur resurser och kompetens används för att ge elever stöd i rätt tid.

Nya läroplaner och ett förändrat kunskapsuppdrag

Från och med höstterminen 2028 ska nya läroplaner börja tillämpas i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. De nya läroplanerna får en tydligare kunskapsinriktning och ska bland annat betona grundläggande kunskaper och färdigheter, särskilt i de yngre åldrarna.

Undervisningen ska tydligare bestämmas och ledas av lärare eller förskollärare, och elevens tillgodogörande av kunskaper lyfts fram snarare än enbart uppfyllandet av betygskriterier. De nya kursplanerna ska även innehålla undervisningsstrategier samt betygs- och bedömningskriterier.

För Österåkers kommun innebär de nya läroplanerna ett omfattande implementeringsarbete. Huvudmannen behöver skapa förutsättningar för kompetensutveckling, analys av undervisning och arbetssätt samt stöd till rektorer, lärare och förskollärare inför övergången.

Tioårig grundskola

Hösten 2028 införs en tioårig grundskola. Förskoleklassen ersätts då av en ny första årskurs i grundskolan och lågstadiet utökas. Förändringen innebär en ny struktur för de tidiga skolåren och påverkar bland annat organisation, lokaler, bemanning, övergångar mellan förskola och skola samt lärarbehörigheter.

För Österåkers kommun är detta en av de mest omfattande förändringarna under perioden. Kommunen behöver bland annat planera för hur den nya årskursen ska organiseras, hur övergången från förskola till grundskola ska genomföras och hur personalens behörighet och kompetens ska säkerställas.

Nytt betygssystem

Ett nytt betygssystem planeras att införas i huvudsak från den 1 juli 2028. Förslaget innebär en ny betygsskala med tio steg, från 1 till 10, utan en skarp

gräns för godkänt. Det föreslås även nationella slutprov och nya former för bedömningssamråd mellan lärare.

Det nya systemet syftar bland annat till att öka likvärdigheten i betygssättningen och minska risken för betygsinflation. Förändringen kommer att påverka undervisning, bedömning, betygssättning, gymnasiebehörighet och på längre sikt även övergången till högre utbildning.

Skärpta krav på enskilda huvudmän

Från den 1 juli 2027 föreslås även skärpta regler för enskilda huvudmän inom förskola, fritidshem och skola. Förslagen innebär bland annat skärpta krav på långsiktighet och ekonomi, regler om värdeöverföringar samt utökade möjligheter till tillsyn och sanktioner. Enskilda huvudmän ska i vissa situationer kunna bli skyldiga att återbetala kommunala bidrag.

För Österåkers kommun innebär förändringarna bland annat att kommunens arbete med bidrag, tillsyn och samverkan med enskilda huvudmän behöver anpassas till det nya regelverket.

Sammantaget innebär reformerna att skolväsendet står inför en period av omfattande förändring under åren 2026–2028 och framåt. Flera av förändringarna är beroende av varandra och behöver därför hanteras samordnat.

För Österåkers kommun innebär detta ett långsiktigt och omfattande förberedelse- och implementeringsarbete. Det handlar bland annat om att:

- följa och omsätta nya lagar, förordningar och läroplaner,
- anpassa organisation och resursfördelning,
- planera för den tioåriga grundskolan,
- säkerställa rätt kompetens och behörighet,
- se över rutiner för stöd och elevhälsa,
- förbereda verksamheterna för nya arbetssätt kring undervisning och bedömning,
- ge rektorer, lärare, förskollärare och övrig personal relevant stöd och kompetensutveckling,
- informera elever och vårdnadshavare om förändringarna samt
- säkerställa en samordnad implementering mellan huvudmannanivå och verksamheter.

Skolverket har fått i uppdrag att stödja huvudmän och skolor i genomförandet av reformerna. Arbetet med att omsätta förändringarna i praktiken kommer därför att pågå under flera år. För Österåkers kommun blir det centralt att skapa en sammanhållen struktur för omvärldsbevakning, planering, implementering och uppföljning, så att förändringarna kan genomföras med bibehållen kvalitet och så goda förutsättningar som möjligt för barn, elever och medarbetare.

10 Målbilaga

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Målnivå 2026
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet 	Förskola. Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor 	 Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, lägeskommun, andel (%)	31 %	32 %		35 %	37 %
	Grundskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor. Strävan mot målet 100 procent. 	 Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%)	78 %	71 %		78 %	86 %
		 Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)	73 %	73 %		75 %	81 %
	Gymnasieskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor. Strävan mot	 Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%)	66 %	71 %		82 %	85 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Målnivå 2026
	målet 100 procent. 	 Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	90 %	83 %		92 %	92 %
Österåker har en robust och effektiv ekonomi 	Utbildningsnämnden har en ekonomi i balans 	 Ingen avvikelse mot budget i nämndens årsbokslut	-0,5 %	-0,5 %		0 %	0 %
		 Prognossäkerhet per juni – jämfört med utfall helår	0 %	0,2 %		0 %	0 %
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här 	Förskolorna i kommunen har en trygg miljö 	 Andel barn 3 - 5 år som uppger att de är trygga i sin förskola, lägeskommun	98 %	98 %		100 %	100 %
		 Andel barn 3-5 som uppger att de är trygga i sin förskola, egen regi	98 %	97 %			100 %
	Grundskolorna i kommunen har en trygg miljö 	 Andel elever i åk F - 9 som uppger att de är trygga i sin skola, lägeskommun	91 %	92 %		100 %	100 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Målnivå 2026
		 Andel elever i åk F-9 som uppger att de är trygga i sin skola, egen regi	91 %	92 %			100 %
	Gymnasieskolorna i kommunen har en trygg miljö 	 Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, lägeskommun		93 %		100 %	100 %
		 Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, egen regi		93 %			100 %
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid 	Alla ungdomar i kommunen har en gymnasieutbildning 	 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	89 %	87 %		94 %	94 %
	Barn och elever i kommunen har goda förutsättningar att medverka till en hållbar framtid 	 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, lägeskommun	90 %	90 %		95 %	97 %
		 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, egen regi	89 %	90 %			97 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Målnivå 2026
		 Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, lägeskommun	87 %	88 %		93 %	95 %
		 Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, egen regi	87 %	88 %			91 %
	Minska matsvinn i verksamheterna	 Tallriks-svinn gram/portion					15
		 Serverings-svinn gram/portion					3

II Bilaga Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod, internkontroll, (enhetsspecifik)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 1. Löpande förändringar i attestförteckningar dokumenteras och diarieförs på korrekt sätt	Delår och årsbokslut	Stickprov	Controller	• Ja	• Nej	
Central 2. Fastställd rekryteringsprocess efterföljs, med särskilt fokus på bakgrundskontroll av potentiella nya medarbetare.	Delår och årsbokslut	Stickprov baserat på rekryteringar i IT stöd Reach Me	Förvaltningsledning	• Ja	• Nej	
Central 3. Verksamheterna har genomfört och dokumenterat en riskanalys kopplat till välfärdsbrottslighet inom sitt respektive verksamhetsområde och tagit fram en åtgärdsplan för att hantera eventuella risker	Delår och årsbokslut	Stickprov	Förvaltningsledning	• Ja	• Nej	
Central 4. Det finns en väsentlig introduktion för nya medarbetare kopplat till rutiner, riktlinjer etc.	Delår och årsbokslut	Se punkt Central 1.	Rekryterande chef	• Ja	• Nej	
Kontroll av semesterlöneskuld	Löpande under året	Månatlig uppföljning/stickprov	Controller	• Ja	• Nej	

12 Bilaga över strategiska nyckeltal

12.1 Nyckeltal- år

12.1.1 Pedagogisk omsorg

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Befolkningsprognos, 1-5 år	3 111	3 048	3 000	2 904		2 804	2 874
Antal barn inom pedagogisk omsorg, genomsnitt över året	140	141	132	117		93	110
Nyttjandegrad, andel (%), pedagogisk omsorg 1-5 år	4,5 %	4,6 %	4,4 %	4 %		3,3 %	3,8 %

12.1.2 Förskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Befolkningsprognos, 1-5 år	3 111	3 048	3 000	2 904		2 804	2 874
Antal barn förskola, genomsnitt över året (hemkommun)	2 723	2 756	2 762	2 697		2 550	2 612
Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg, genomsnitt över året (hemkommun)	2 863	2 897	2 894	2 813		2 643	2 722
Effektivitetsindex förskola				49			
Kvalitetsindex förskola				9			
Nyttjandegrad andel (%), barn i förskola 1-5 år	87,5 %	90,4 %	92,1 %	92,9 %		90,9 %	90,9 %
Resursindex förskola				100			

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har justerat sin beräkning av index under året. Eftersom kommunens värde på effektivitetsindex ett visst år beror på kommunens läge i jämförelse med andra kommuner är förändringar mellan år svårtolkat. Dessutom baseras indexen på delvis andra nyckeltal i år, jämfört med förra året. Med anledning av detta har tidigare års indexvärden plockats bort (information hämtad från RKA.se)

Detta innebär att tidigare års index ej går att se på Kolada längre. Notera dock att underliggande indikatorer fortfarande går att se i Kolada för att göra en jämförelse kring dessa.

12.1.3 Grundskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Befolkningsprognos 6 år (åk F)	669	641	660	636		687	705
Befolkningsprognos, 7-15 år (åk 1-9)	5 914	5 904	5 933	5 975		5 959	6 008
Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9				87			
Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9				61			
Antal elever i förskoleklass, genomsnitt över året (hemkommun)	647	650	641	629		648	662
Resursindex kommunal grundskola				92			
Antal elever grundskola åk 1-3, genomsnitt över året (hemkommun)	1 885	1 951	1 981	1 972		1 941	1 969
Antal elever grundskola åk 4-5, genomsnitt över året (hemkommun)	1 303	1 263	1 252	1 299		1 328	1 344
Antal elever grundskola åk 6-9, genomsnitt över året (hemkommun)	2 633	2 641	2 614	2 583		2 554	2 584
Antal elever grundskola åk 1-9, genomsnitt över året (hemkommun)	5 820	5 850	5 847	5 853		5 823	5 897

Kompletterande text:

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har justerat sin beräkning av index under året. Eftersom kommunens värde på effektivitetsindex ett visst år beror på kommunens läge i jämförelse med andra kommuner är förändringar mellan år svårtolkat. Dessutom baseras indexen på delvis andra nyckeltal i år, jämfört med förra året. Med anledning av detta har tidigare års indexvärden plockats bort (information hämtad från RKA.se)

Detta innebär att tidigare års index ej går att se på Kolada längre. Notera dock att underliggande indikatorer fortfarande går att se i Kolada för att göra en jämförelse kring dessa.

12.1.4 Anpassad grundskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal elever anpassad grundskola, genomsnitt över året (hemkommun)	54	62	70	73		75	76

12.1.5 Fritidshem

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal elever fritidshem (åk F-6), genomsnitt över året (hemkommun)	3 089	3 120	3 210	3 340		3 402	3 401
Antal elever fritidshem inom anpassad grundskola, genomsnitt över året (hemkommun)	31	38	42	39		41	41

12.1.6 Anpassad Gymnasieskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal elever anpassad gymnasieskola, genomsnitt över året (hemkommun)	20	18	17	19		23	24

12.1.7 Gymnasieskola

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal invånare i åldern 16-19 år	2 741	2 732	2 709	2 662		2 657	2 663
Effektivitetsindex kommunal gymnasieskola							
Antal elever gymnasium, genomsnitt över året (hemkommun)	2 061	2 050	2 029	1 995		1 947	2 009
Kvalitetsindex kommunal gymnasieskola							
Resursindex kommunal gymnasieskola				96			
Nyttjandegrad gymnasieskola, andel folkbokförda i ålder 16-19 år inskrivna i gymnasieskola (%)	75 %	75 %	75 %	75 %			75 %

Kompletterande text:

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har justerat sin beräkning av index under året. Eftersom kommunens värde på effektivitetsindex ett visst år beror på kommunens läge i jämförelse med andra kommuner är förändringar mellan år svårtolkat. Dessutom baseras indexen på delvis andra nyckeltal i år, jämfört med förra året. Med anledning av detta har tidigare års indexvärden plockats bort (information hämtad från RKA.se)

Detta innebär att tidigare års index ej går att se på Kolada längre. Notera dock att underliggande indikatorer fortfarande går att se i Kolada för att göra en jämförelse kring dessa.

12.1.8 Egen regi

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget 2026
Antal barn inom pedagogisk omsorg, egen regi, genomsnitt över året	12	10	5	5		6	6
Antal barn i förskola, egen regi, genomsnitt över året	1 508	1 507	1 462	1 481		1 350	1 413
Antal elever förskoleklass, egen regi, genomsnitt över året	498	497	464	416		470	396
Antal elever grundskola åk 1-3, egen regi, genomsnitt över året	1 445	1 502	1 463	1 336		1 270	1 310
Antal elever grundskola åk 4-5, egen regi, genomsnitt över året	912	884	844	822		820	846
Antal elever grundskola åk 6-9, egen regi, genomsnitt över året	1 451	1 463	1 455	1 389		1 350	1 425
Antal elever grundskola åk 1-9, egen regi, genomsnitt över året	3 808	3 848	3 762	3 547		3 440	3 580
Antal elever fritidshem (åk F-6), egen regi, genomsnitt över året	2 353	2 421	2 348	2 238		2 300	2 233
Antal elever gymnasium, egen regi, genomsnitt över året	625	609	593	592		611	605

13 Ekonomiska bilagor - egen regi, per verksamhetsområde

Stab - egen regi, inklusive Rosens verksamhet och elevhälsan

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	31 969	32 972	-1 003	42 698	49 457	48 494	-963	64 573
Summa intäkter	31 969	32 972	-1 003	42 698	49 457	48 494	-963	64 573
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-23 353	-25 040	1 686	-22 200	-37 800	-36 644	1 156	-33 744
Lokalkostnader	-860	-610	-250	-172	-915	-1 165	-250	-216
Kapitalkostnader	-12	-12	0	-12	-18	-18	0	-18
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-7 334	-7 153	-181	-20 359	-10 724	-10 668	57	-30 977
Summa kostnader	-31 559	-32 814	1 255	-42 743	-49 457	-48 494	963	-64 956
Nämndens nettokostnader	409	157	252	-45	0	0	0	-383

Förskola - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	148 221	146 365	1 856	144 299	215 362	216 957	1 594	212 876
Summa intäkter	148 221	146 365	1 856	144 299	215 362	216 957	1 594	212 876
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-109 554	-111 900	2 345	-109 351	-168 634	-170 419	-1 786	-162 887
Lokalkostnader	-15 185	-15 501	316	-14 729	-23 251	-22 936	316	-22 412
Kapitalkostnader	-156	-153	-3	-197	-230	-233	-3	-293
Köp av verksamhet	-32	0	-32	0	0	-32	-32	0
Övriga kostnader	-15 620	-15 530	-90	-15 920	-23 247	-23 337	-90	-27 081
Summa kostnader	-140 547	-143 084	2 536	-140 198	-215 362	-216 957	-1 594	-212 673
Nämndens nettokostnader	7 674	3 281	4 392	4 101	0	0	0	203

Grundskola - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Av-vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av-vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	3	0	3	0	0	3	3	0
Övriga intäkter	378 360	371 732	6 628	368 228	557 861	565 179	7 318	557 779
Summa intäkter	378 363	371 732	6 631	360 843	557 861	565 182	7 321	557 779
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-256 461	-245 852	-10 609	-252 209	-368 203	-382 676	-14 473	-377 252
Lokalkostnader	-57 099	-57 507	408	-57 331	-86 261	-85 853	408	-87 112
Kapitalkostnader	-706	-670	-36	-842	-1 005	-1 041	-36	-1 243
Köp av verksamhet	21	0	21	1	0	21	21	-30
Övriga kostnader	-67 395	-68 154	759	-66 779	-102 392	-101 633	759	-112 110
Summa kostnader	-381 639	-372 183	-9 456	-377 159	-557 861	-571 182	-13 321	-577 747
Nämndens nettokostnader	-3 276	-451	-2 825	-8 931	0	-6 000	-6 000	-19 968

Gymnasiet - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Av-vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av-vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	257	0	257	68	0	257	257	71
Övriga intäkter	41 340	43 937	-2 597	40 444	65 906	64 851	-555	62 987
Summa intäkter	41 597	43 937	-2 340	40 513	65 906	65 108	-298	63 057
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-27 606	-27 959	353	-27 203	-42 155	-41 802	353	-40 414
Lokalkostnader	-6 995	-6 810	-185	-6 157	-10 215	-10 400	-185	-9 466
Kapitalkostnader	-1 154	-1 093	-60	-895	-1 640	-1 700	-60	-1 327
Köp av verksamhet	-299	-300	1	-299	-600	-599	1	-598
Övriga kostnader	-7 061	-7 250	189	-7 502	-11 296	-11 106	189	-12 051
Summa kostnader	-43 115	-43 412	298	-42 057	-65 906	-65 608	298	-63 856
Nämndens nettokostnader	-1 517	525	-2 042	-1 544	0	-500	0	-798

Måltid - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	31 764	32 701	-937	30 604	52 489	51 167	-1 321	50 466
Summa intäkter	31 764	32 701	-937	30 604	52 489	51 167	-1 321	50 466
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-17 715	-17 720	6	-17 546	-26 758	-26 753	6	-26 497
Lokalkostnader	-84	-27	-57	-16	-49	-106	-57	-39
Kapitalkostnader	-185	-131	-54	-135	-197	-250	-54	-201
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-14 677	-16 104	1 427	-14 187	-25 486	-24 059	1 427	-23 783
Summa kostnader	-32 661	-33 982	1 321	-31 884	-52 489	-51 167	1 321	-50 521
Nämndens nettokostnader	-897	-1 281	384	-1 280	0	0	0	-55

Modersmål - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	7 364	8 436	-1 072	7 385	12 105	11 824	-281	12 059
Summa intäkter	7 364	8 436	-1 072	7 385	12 105	11 824	-281	12 059
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-7 793	-8 006	214	-9 870	-11 899	-11 685	214	-13 827
Lokalkostnader	-25	-49	23	-45	-73	-50	23	-82
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-45	-89	44	-44	-133	-89	44	-108
Summa kostnader	-7 863	-8 144	281	-9 960	-12 105	-11 824	281	-14 018
Nämndens nettokostnader	-499	292	-791	-2 575	0	0	0	-1 958